BIKALI COLLEGE LIBRARY

Total number of pages – 16

CODE : 35T GEOG
(EN/AS/BN/BD)

2025

GEOGRAPHY
(Theory)

Full Marks : 70

Pass Marks : 21

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

*Q. No. **1** (a to g) carries **1** mark each (any four)*............1×4 = 4

*Q. No. **2** (a to g) carries **1** mark each (any four)*............1×4 = 4

*Q. No. **3** (a to m) carries **2** marks each (any ten)*..........2×10 = 20

*Q. No. **4** (a to m) carries **3** marks each (any nine)*...........3×9 = 27

*Q. Nos. **5** (a to e) carries **5** marks each (any three)*........5×3 = 15

Total = 70

Contd.

BIKALI COLLEGE LIBRARY

1. Answer ***any four*** from the following questions : 1×4=4

তলৰ *যিকোনো চাৰিটা* প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা ঃ

নীচের *যে-কোনো চারটি* প্রশ্নের উত্তর লেখো ঃ

गाहायनि ***जायखिजाया मोनब्रै*** सोंनायनि फिननाय लिर।

(a) Which one of the following is not a sub-field of Economic Geography?

নিম্নোক্ত কোনটো অৰ্থনৈতিক ভূগোলৰ উপক্ষেত্ৰ নহয় ?

নিম্নোক্ত কোন্‌টি অর্থনৈতিক ভূগোলের উপক্ষেত্র নয় ?

गाहायनि माबे रांखान्थियारि भुमखौरांनि लेङाइ आयदा नङा—

Choose the correct answer :

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা ঃ

শুদ্ধ উত্তরটি নির্বাচন করো ঃ

गेबें फिननायखौ सायख' :

(i) Geography of Resources

সম্পদ ভূগোল

সম্পদ ভূগোল

सम्पद भुमखौरां

(ii) Geography of Industries

উদ্যোগ ভূগোল

উদ্যোগ ভূগোল

दारिमिन भुमखौरां

(iii) Medical Geography

চিকিৎসা ভূগোল

চিকিৎসা ভূগোল

सावस्रि भुमखौरां

(iv) Geography of Tourism

পৰ্যটন ভূগোল

পর্যটন ভূগোল

नायगिदिं सानथिं भुमखौरां

BIKALI COLLEGE LIBRARY

(b) Which one of the following age range of persons included in the group of working population?

নিম্নোক্ত কোনটো বয়সৰ গোট কৰ্মঠ জনসংখ্যা গোটত অন্তৰ্ভুক্ত ?

নিম্নোক্ত কোন্ বয়সের দল কর্মরত জনগণের অন্তর্ভুক্ত ?

गाहायनि माबे बैसोनि हानजाखौ मावनाय सुबुं अनजिमा हानजायाव सोसननाय जादों ?

Choose the correct answer :

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা ঃ

শুদ্ধ উত্তরটি নির্বাচন করো ঃ

गेबें फिननायखौ सायख' :

(i) 15 to 55 years
১৫ ৰ পৰা ৫৫ বছৰ
১৫ থেকে ৫৫ বছর
15 निफ्राय 55 बोसोर

(ii) 15 to 59 years
১৫ ৰ পৰা ৫৯ বছৰ
১৫ থেকে ৫৯ বছর
15 निफ्राय 59 बोसोर

(iii) 20 to 60 years
২০ ৰ পৰা ৬০ বছৰ
২০ থেকে ৬০ বছর
20 निफ्राय 60 बोसोर

(iv) 18 to 60 years
১৮ ৰ পৰা ৬০ বছৰ
১৮ থেকে ৬০ বছর
18 निफ्राय 60 बोसोर

BIKALI COLLEGE LIBRARY

(c) Which one of the following is not a plantation crop?

নিম্নলিখিত কোনবিধ ৰোপন শস্য নহয় ?

নিম্নোক্ত কোন্‌টি আবাদী শস্য নয় ?

गाहायनि मावे मोनसेआ बिफां गायनाय आबाद नङा ?

Choose the correct answer :

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা ঃ

শুদ্ধ উত্তরটি নির্বাচন করো ঃ

गेबें फिननायखौ सायख' :

(i) Rubber

ৰবৰ

রাবার

राबार

(ii) Coffee

কফি

কফি

कफि

(iii) Wheat

ঘেঁহু

গম

गम

(iv) Sugarcane

কুঁহিয়াৰ

ইক্ষু বা আখ

खुसेर

BIKALI COLLEGE LIBRARY

(d) Which one of the following is a tertiary activity?

নিম্ন উল্লেখিত কোনটো তৃতীয়ক বৃত্তিৰ ?

নিম্নোক্ত কোন্‌টি তৃতীয়-স্তরের বৃত্তি ?

गाहायनि मख'नाय माबेआ थामथि हाबा—

Choose the correct answer :

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা ঃ

শুদ্ধ উত্তরটি নির্বাচন করো ঃ

गेबें फिननायखौ सायख' :

(i) Trading

ব্যৱসায়

ব্যবসায়-বাণিজ্য

फालांगि

(ii) Fishing

মাছ ধৰা

মাছ ধরা

ना हमनाय

(iii) Forestry

বনপালন

বনপালন

हाग्रामा बिद्या

(iv) Hunting

চিকাৰ কৰা

শিকার করা

मैंहुर खालामनाय

BIKALI COLLEGE LIBRARY

(c) Which one of the following streams is dominated by male migrants in India?

তলত উল্লেখ কৰা ভাৰতবৰ্ষৰ কোনটো প্ৰব্ৰজনৰ সোঁত পুৰুষ প্ৰধান ?

নিম্নোক্ত ভারতবর্ষের কোন্ প্রব্রজনের স্রোত পুরুষপ্রধান ?

गाहायाव मखʼनाय भारत हादोरनि मावे दावबायनायनि दाहारा हौवा गाहाइ ?

Choose the correct answer :

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা ঃ

শুদ্ধ উত্তরটি নির্বাচন করো ঃ

गेबें फिननायखौ सायखʼ :

(i) Rural to rural

গাঁৱৰ পৰা গাঁৱলৈ

গ্রাম থেকে গ্রামে

गामिनिफ्राय गामिसिम

(ii) Rural to urban

গাঁৱৰ পৰা নগৰলৈ

গ্রাম থেকে শহরে

गामिनिफ्राय नोगोरसिम

(iii) Urban to rural

নগৰৰ পৰা গাঁৱলৈ

শহর থেকে গ্রামে

नोगोरनिफ्राय गामिसिम

(iv) Urban to urban

নগৰৰ পৰা নগৰলৈ

শহর থেকে শহরে

नोगोरनिफ्राय नोगोरसिम

BIKALI COLLEGE LIBRARY

(f) Which one of the following is an Ancient town of India?

নিম্ন উল্লেখিত ভাৰতবৰ্ষৰ নগৰসমূহৰ ভিতৰত কোনখন পৌৰাণিক নগৰ ?

নিম্নলিখিত ভারতবর্ষের শহরগুলির মধ্যে পৌরাণিক শহর কোন্‌টি ?

गाहायाव मखʼनाय भारत हादोरनि नोगोरफोरनि मादाव माबे गोजामसिन नोगोर ?

Choose the correct answer :

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা ঃ

শুদ্ধ উত্তরটি নির্বাচন করো ঃ

गेबें फिननायखौ सायखʼ :

(i) Lucknow

লক্ষ্নৌ

লক্ষ্নৌ

लक्ष्नौ

(ii) Varanasi

বাৰাণসী

বারাণসী

बारानसी

(iii) Agra

আগ্ৰা

আগ্রা

आग्रा

(iv) Surat

চুৰাট

সুরাট

सुराट

BIKALI COLLEGE LIBRARY

(g) In India, in which year of the following, the first radio programme was broadcasted ?

ভাৰতবৰ্ষত নিম্নলিখিত কোনটো বছৰত প্ৰথম ৰেডিঅ' অনাতাঁৰ প্ৰসাৰণ কৰা হৈছিল?

ভারতবর্ষে নিম্নোক্ত কোন্ বছরে প্রথম রেডিও (বেতার) প্রোগ্রাম সম্প্রচারিত হয়েছিল ?

भारत हादोरनि गाहायनि माब्रै मायथाइयाव गिबि तारगैयि दाजेम (रेडिअ')नि हाबाफारि फोसावनाय जादोंमोन ?

Choose the correct answer :

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা ঃ

শুদ্ধ উত্তরটি নির্বাচন করো ঃ

गेबें 'फिननायखौ सायख' :

(i) 1923
১৯২৩
১৯২৩
1923

(ii) 1927
১৯২৭
১৯২৭
1927

(iii) 1930
১৯৩০
১৯৩০
1930

(iv) 1957
১৯৫৭
১৯৫৭
1957

BIKALI COLLEGE LIBRARY

2. Answer the following : *(any four)* 1×4=4
নিম্নোক্তসমূহৰ উত্তৰ লিখা ঃ *(যিকোনো চাৰিটা)*
নিম্নোক্তগুলির উত্তর লেখো ঃ *(যে-কোনো চারটি)*
गाहायाव होनायफोरनि फिननाय लिर : *(जायखिजाया मोनब्रै)*

(a) Mention one factor affecting mining activity.
খননকাৰ্যত প্ৰভাৱ পেলোৱা এটা কাৰক উল্লেখ কৰা।
খননকার্যে প্রভাব ফেলে এমন একটি কারণ উল্লেখ করো।
खनिनि मावथाइखौ गोहोम खोख्लैनाय मोनसे जाहोन मख'।

(b) Mention the name of *one* mineral-based industry.
খনিজভিত্তিক শিল্পৰ *এটা* নাম উল্লেখ কৰা।
একটি খনিজভিত্তিক শিল্পের নাম উল্লেখ করো।
खनिज बिथायारि दारिमिननि मोनसे मुं मख'।

(c) Mention one forest-based raw material using industry.
বনজভিত্তিক কেঁচামাল ব্যৱহাৰ কৰা উদ্যোগ এবিধৰ নাম লিখা।
বনজভিত্তিক কাঁচামাল ব্যবহৃত হয় এমন একটি শিল্পের নাম লেখো।
अरन बिथायारि गोथां मुवा बाहायनाय दारिमिन मोनसेनि मुं लिर।

(d) Mention one type of water transport.
জলপথৰ এটা প্ৰকাৰ উল্লেখ কৰা।
জলপথের একটি ধরন উল্লেখ করো।
दै रोगाथाइनि मोनसे रोखोम मख'।

(e) Mention one hill district of Assam.
অসমৰ এখন পাহাৰীয়া জিলাৰ নাম উল্লেখ কৰা।
অসমের একটি পার্বত্য জেলার নাম উল্লেখ করো।
आसामनि गंसे हाजोआरि जिलानि मुं मख'।

(f) Mention one tributary of the river Barak.
বৰাক নদীৰ এখন উপনদীৰ নাম উল্লেখ কৰা।
বরাক নদীর একটি উপনদীর নাম উল্লেখ করো।
बराक दैमानि मोनसे दालाइ दैसानि मुं मख'।

(g) Mention one cause of Acid Rain.
এচিড বৰষুণ সৃষ্টিৰ এটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।
অ্যাসিড বৃষ্টির একটি কারণ উল্লেখ করো।
एसिड अखा सोमजिनायनि मोनसे जाहोन मख'।

BIKALI COLLEGE LIBRARY

3. Answer in brief : *(any ten)* 2×10=20

চমু উত্তৰ দিয়া ঃ *(যিকোনো দহটা)*

সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও ঃ *(যে-কোনো দশটি)*

सुंद' फिननाय लिर : *(जायखिजाया मोनजि)*

(a) Mention *two* fields of Human Geography.

মানব ভূগোলৰ *দুটা* ক্ষেত্ৰ উল্লেখ কৰা।

মানব ভূগোলের *দুটি* ক্ষেত্র উল্লেখ করো।

सुबुं भुमखौरांनि *मोननै* आयदा (थिलि) मख'।

(b) Write the formula used in India to calculate the sex ratio.

ভাৰতবৰ্ষত ব্যৱহৃত লিঙ্গ অনুপাত নিৰ্ধাৰণ কৰা সূত্ৰটো লিখা।

ভারতবর্ষে ব্যবহৃত লিঙ্গ অনুপাত নির্ধারণ করার সূত্রটি লেখো।

भारत हादोराव बाहायजानाय आथोन रुजुथाइ सानदिहुननाय मावसुलुखौ लिर।

(c) Mention *two* primary activities of human occupation.

মানুহৰ জীৱিকা বৃত্তিৰ ভিতৰত *দুটা* প্ৰাথমিক বৃত্তিৰ নাম উল্লেখ কৰা।

মানুষের জীবিকাবৃত্তির মধ্যে *দুটি* প্রাথমিক বৃত্তির নাম উল্লেখ করো।

सुबुंनि जिउराहानि *मोननै* गुदि हाबाफारिनि मुं मख'।

(d) Mention *any two* among the four pillars of Human Development.

মানৱ বিকাশৰ চাৰিটা স্তম্ভৰ *যিকোনো দুটা* উল্লেখ কৰা।

মানব বিকাশের চারটি স্তম্ভের *যে-কোনো দুটি* উল্লেখ করো।

सुबुं जौगाथाइनि मोनब्रै खुन्थियानि *जायखिजाया मोननै* मख'।

(e) Mention the *two* divisions of subsistence agriculture.

পোষণ কৃষি পদ্ধতিৰ বিভাগ *দুটা* উল্লেখ কৰা।

জীবিকা নির্বাহের কৃষি পদ্ধতির বিভাগ *দুটি* উল্লেখ করো।

जिउ राहानि आबादनि थाखो. *मोननैखौ* मख'।

(f) Mention *two* reasons for low level of Human Development in most of the Northern States of India.

উত্তৰ ভাৰতৰ প্ৰায়বোৰ ৰাজ্যত মানৱ সম্পদ উন্নয়নৰ হাৰ নিম্নস্তৰে হোৱাৰ *দুটা* কাৰণ উল্লেখ কৰা।

উত্তর ভারতের প্রায় সব রাজ্যগুলিতে মানব সম্পদ উন্নয়নের হার নিম্নগামী হওয়ার *দুটি* কারণ উল্লেখ করো।

सा-भारतनि गासैफ्राम हादोरसायाव सुबुं सम्पद जौगाथाइनि हारा गाहाय थाखोनि जानायनि *मोननै* जाहोन मख'।

BIKALI COLLEGE LIBRARY

(g) Mention *two* mining towns of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ *দুখন* খনিভিত্তিক নগৰৰ নাম উল্লেখ কৰা।

ভারতবর্ষের *দুটি* খনিভিত্তিক শহরের নাম উল্লেখ করো।

भारत हादोरनि गनै खनिज गोनां नोगोरनि मुं मख'।

(h) Mention *two* crop seasons of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ *দুটা* কৃষি ঋতুৰ নাম উল্লেখ কৰা।

ভারতবর্ষের *দুটি* কৃষি-ঋতুর নাম উল্লেখ করো।

भारत हादोरनि *मोननै* आबाद बोथोरनि मुं मख'।

(i) Mention *two* types of Non-Ferrous metallic minerals.

দুবিধ অলৌহ ধাতৱিক খনিজ পদাৰ্থৰ নাম উল্লেখ কৰা।

দুই প্রকার অ-লৌহঘটিত ধাতব খনিজ পদার্থের নাম উল্লেখ করো।

रोखोमनै लहा नङि घातुआरि खनिज मुवानि मुं मख'।

(j) Mention *two* major sea ports of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ *দুটা* মুখ্য সমুদ্ৰ বন্দৰৰ নাম লিখা।

ভারতবর্ষের *দুটি* মুখ্য সমুদ্র বন্দরের নাম লেখো।

भारत हादोरनि *मोननै* गाहाइ लैथोआरि रुंमा गाथोननि मुं लिर।

(k) In 1911, between which *two* places, the Air Transport in India started for the first time?

১৯১১ চনত ভাৰতবৰ্ষৰ কোন *দুখন* ঠাইৰ মাজত সৰ্বপ্ৰথম বিমান পৰিবহণ আৰম্ভ কৰা হয়?

১৯১১ সালে ভারতবর্ষের কোন্ *দুটি* স্থানের মধ্যে সর্বপ্রথম বিমান পরিবহন আরম্ভ করা হয়?

1911 मायथाइयाव भारत हादोरनि माबे *मोननै* जायगानि गेजेराव गिबिसिनै बिरखं रोंगाथाइ जागायनाय जायो?

(l) Mention *two* Airports of South India.

দক্ষিণ ভাৰতৰ *দুটা* বিমান বন্দৰৰ নাম লিখা।

দক্ষিণ ভারতের *দুটি* বিমান বন্দরের নাম লেখো।

खोला भारतनि *मोननै* बिरखं गाथोननि मुं लिर।

BIKALI COLLEGE LIBRARY

(m) Which *two* are the types of International Trade?

আন্তৰ্জাতিক বাণিজ্যৰ প্ৰকাৰ *দুটা* কি কি ?

আন্তর্জাতিক বাণিজ্যের ধরন *দুটি* কী কী ?

हादोर गेजेरारि फालांगिनि रोखोम *मोननैया* मा मा ?

4. Answer the following questions in about **100** words each : ***(any nine)*** 3×9=27

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ প্ৰতিটোৰ উত্তৰ ১০০টা শব্দৰ ভিতৰত দিয়া ঃ *(যিকোনো নটা)*

নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলির প্রতিটির উত্তর ১০০টি শব্দের ভিতরে দাও ঃ *(যে-কোনো নয়টি)*

गाहायाव होनाय सोंनायफोरनि मोनफ्रोम सोंनायनि फिननाय **100** सो सोदोबनि गेजेराव हो : ***(जायखिजाया मोनगु)***

(a) Explain the factors that influence human migration.

জন প্ৰব্ৰজনত প্ৰভাৱ পেলোৱা কাৰকসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

মানব অভিবাসনে প্রভাব বিস্তারকারী কারণগুলি ব্যাখ্যা করো।

सुबुं दावबायनायाव गोहोम खोख्लैनाय जाहोग्राफोरखौ बेखेव।

(b) Explain the meaning of human growth and development.

মানুহৰ বৃদ্ধি আৰু বিকাশৰ অৰ্থ ব্যাখ্যা কৰা।

মানুষের বৃদ্ধি এবং বিকাশের অর্থ ব্যাখ্যা করো।

सुबुंनि देरनाय आरो जौगानायनि ओंथिखौ बेखेव।

(c) Write briefly about the significance of the Trans-Siberian Railway.

ট্ৰান্স-চাইবেৰীয় ৰেলপথৰ বিশেষত্ব সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখা।

ট্রান্স-সাইবেরীয় রেলপথের বিশেষত্ব সম্পর্কে সংক্ষেপে লেখো।

साइबेरिया-गेजेरनि रेललामानि जुनियाथिनि सोमोन्दै सुंद'यै लिर।

(d) Write briefly on the linear pattern of settlement.

ৰৈখিক বসতিৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

রৈখিক বসতির বিষয়ে সংক্ষেপে লেখো।

हांखोआरि अरायथा थानोलानायनि सोमोन्दै सुंद'यै लिर।

BIKALI COLLEGE LIBRARY

(e) Write briefly the various factors and conditions responsible for different types of rural settlement in India.

ভাৰতবৰ্ষত বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ গ্ৰাম্য বসতিত প্ৰভাৱ পেলোৱা কাৰক আৰু অৱস্থাসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

ভারতবর্ষে বিভিন্ন ধরনের গ্রামীণ বসতিতে প্রভাব বিস্তারকারী কারণ এবং অবস্থাগুলির বিষয়ে সংক্ষেপে লেখো।

भारत हादोराव गुबुन गुबुन रोखोमनि गामियारि अरायथा थानोलानायनि-गोहोम खोख्लैग्रा आरो रादायारि बिबाननि सोमोन्दै सुंद'यै लिर।

(f) Write briefly on Tea cultivated areas in India.

ভাৰতবৰ্ষত চাহ খেতিৰ এলেকাসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

ভারতবর্ষে চা-চাষের ক্ষেত্রগুলির বিষয়ে সংক্ষেপে লেখো।

भारत दाहोराव साहा-आबादनि ओनसोलफोरनि सोमोन्दै सुंदयै लिर।

(g) Explain briefly the meaning of Energy Resources and give *two* examples.

শক্তি সম্পদৰ অৰ্থ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা আৰু *দুটা* উদাহৰণ দিয়া।

শক্তি সম্পদের অর্থ সংক্ষেপে ব্যাখ্যা করো এবং *দুটি* উদাহরণ দাও।

शक्ति सम्पदनि ओंथि सुंद'यै बेखेव आरो *मोननै* बिदिन्थि हो।

(h) Mention why the iron and steel industry is considered as the basic to the industrial development of any country.

যিকোনো দেশৰ ঔদ্যোগিক বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত লো আৰু তীখা উদ্যোগক মৌলিক বুলি কিয় গণ্য কৰা হয় ?

যে-কোনো দেশের শিল্পোন্নয়নের ক্ষেত্রে লৌহ এবং ইস্পাতের শিল্পোদ্যগকে মৌলিক বলে কেন গণ্য করা হয় ?

जायखिजाया हादोरनि दारिमिनारि जौगानायनि बेलायाव सोर आरो स्थिल दारिमिनखौ गुदि होनना मानो गनायनाय (आजावनाय) जायो ?

(i) Define the concept of Sustainable Development.

ধাৰণক্ষম উন্নয়নৰ ধাৰণাটো বৰ্ণনা কৰা।

বহনক্ষম উন্নয়নের ধারণাটি বর্ণনা করো।

जोरथि जौगानायनि सानदांथाइखौ बेखेव।

(j) Write about the width-based railway categories in India.

ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰস্থৰভিত্তিক ৰেলপথ বিভাগসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

ভারতবর্ষের প্রস্থরভিত্তিক রেলপথ বিভাগসমূহের বিষয়ে লেখো।

भारत हादोरनि अरथाइनि बिथायारि रेललामा थाखोफोरनि सोमोन्दै लिर।

BIKALI COLLEGE LIBRARY

(k) Write briefly the favourable environment prevailed in Assam for tea cultivation.
চাহ খেতিৰ বাবে অসমত বৰ্ত্তি থকা অনুকূল পৰিবেশৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।
অসমে চা-চাষের জন্য ফলপ্রদ অনুকূল পরিবেশের বিষয়ে সংক্ষেপে লেখো।
साहा आबादनि थाखाय आसामाव सोलिबाय थानाय मोजां आबहावानि सोमोन्दै सुंद'यै लिर।

(l) Write briefly on the sub-sectors of Cotton Textile Industry.
কপাহী বয়ন শিল্পৰ উপভাগৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।
কার্পাস বয়ন শিল্পের উপবিভাগের বিষয়ে সংক্ষেপে লেখো।
खुन-दानाय लुनाय दारिमिननि लेङाइ खोन्दोनि सोमोन्दै सुंद'यै लिर।

(m) Write briefly on the concept of High-Tech industry.
উচ্চ-প্রযুক্তি উদ্যোগৰ ধাৰণা সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখা।
উচ্চ-প্রযুক্তির শিল্পের ধারণা সম্পর্কে সংক্ষেপে লেখো।
गोजौ बिरोंदामिन दारिमिननि सानदांथिनि सोमोन्दै सुंद'यै लिर।

5. Answer the following questions : ***(any three)*** 5×3=15
তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া ঃ *(যিকোনো তিনিটা)*
নিম্নলিখিত প্রশ্নসমূহের উত্তর দাও ঃ *(যে-কোনো তিনটি)*
गाहायाव होनाय सोंनायफोरनि फिननाय हो : *(जायखिजाया मोनथाम)*

(a) Define human geography and write briefly how is human geography related to other social sciences. 2+3=5
মানৱ ভূগোলৰ সংজ্ঞা দিয়া আৰু মানৱ ভূগোল কিদৰে আন সমাজ বিজ্ঞানৰ লগত জড়িত চমুকৈ লিখা।
মানব ভূগোলের সংজ্ঞা দাও এবং মানব ভূগোল কীভাবে অন্যান্য সমাজবিজ্ঞানের সঙ্গে জড়িত সংক্ষেপে লেখো।
सुबुं भुमखौरांनि बुंफुरलु हो आरो सुबुं भुमखौराङा माबोरै गुबुन समाज बिगियानजों सोमोन्दो दं सुंद'यै लिर।

(b) Discuss the factors influencing the distribution of population.
জনসংখ্যা বিতৰণত প্ৰভাৱ পেলোৱা কাৰকসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
জনসংখ্যা বণ্টনে প্রভাব বিস্তারকারী কারণসমূহের বিষয়ে আলোচনা করো।
सुबुं अनजिमा गोसारनायाव गोहोम खाख्लैनाय जाहोग्राफोरनि सोमोन्दै सावराय।

BIKALI COLLEGE LIBRARY

(c) Explain the advantages of water transport system.

জল পৰিবহণ ব্যৱস্থাৰ সুবিধাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

জল পরিবহণ ব্যবস্থার সুবিধাগুলি ব্যাখ্যা করো।

दै रोंगाथाइ राहानि खाबुफोरखौ बेखेव।

(d) Explain the major causes and effects of water pollution in India. 2+3=5

ভাৰতবৰ্ষত জলপ্ৰদূষণৰ মুখ্য কাৰক আৰু তাৰ পৰিণাম ব্যাখ্যা কৰা।

ভারতবর্ষে জল দূষণের মুখ্য কারণগুলি এবং তার পরিণাম ব্যাখ্যা করো।

भारत हादोराव दै गेब्रेंनायनि गाहाइ जाहोग्रा आरो बेनि जाउनखौ बेखेव।

(e) Draw an outline map of India and mark the locations of the following therein :

চাৰিসীমা দেখুৱাই ভাৰতবৰ্ষৰ এখন মানচিত্ৰ অংকন কৰা আৰু তাত তলত দিয়াবোৰৰ অৱস্থান দেখুওৱা ঃ

চতুঃসীমা নির্দেশ করে ভারতবর্ষের একটি মানচিত্র অঙ্কন করো এবং সেটিতে নিম্নলিখিতগুলির অবস্থান দেখাও ঃ

सोरगिदिंसिमा दिन्थिना भारत हादोरनि गांसे मान सावगारि आखि आरो बैयाव गाहायाव होनायफोरनि थाथावनिखौ दिन्थि :

(i) Numaligarh

নুমলীগড়

নুমলীগড়

नुमलीगड़

(ii) Srinagar

শ্ৰীনগৰ

শ্রীনগর

श्रीनगर

(iii) Narmada river

নৰ্মদা নদী

নর্মদা নদী

नर्मदा दैमा

———×———